

sodobna filozofija običajno pušča ob strani (ravno tako jo je ob strani puščala novoveška filozofija), po drugi strani pa so bile kreposti izredno pomembne za srednjeveško krščansko ter antično filozofijo in etiko.

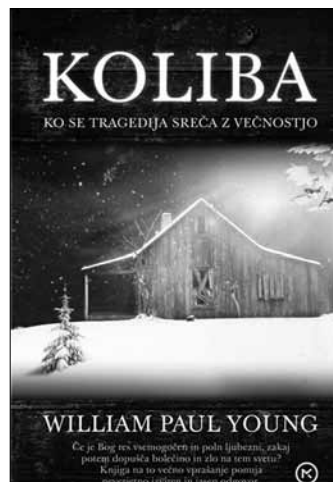
Kot je razvidno že iz naslova, se delo posveča tudi umetniški dimenziji človeka, ki je pomembna tako v antropološkem kot v moralnem pogledu, saj vsebuje sposobnost empatije in presežnosti, izražanja samega sebe in razumevanja drugega. Z umetniškimi deli človek izraža in uteleša samega sebe, umetnost je smiselna, čeprav ni vselej racionalna. Izvirnost, empatičnost in presežnost umetnosti so znamenja presežnosti človeka, ki ga ni mogoče totalizirati, izčrpati ali reducirati.

Za zaključek bi poudarila, da ima delo Človek, morala in umetnost tako izvirno filozofsko kot pregledno sistematično vrednost, obenem pa iz vsebine veje močna osebna nota in angažiranost avtorja, ki bralcu razkriva svoj pogled na svet. Ta pa je – solidarnostno personalističen: "Po personalizmu je oseba bistveno bitje odnosov in je nekaj enkratnega, povsem individualnega in unikatnega. Za spoštovanje osebe kot osebe zahteva, da v odnosu do nje upoštevamo konkretne in posebne položaje oseb in njihovo zgodovino. /.../ Za ohranjanje dejanske personalistične družbe je potrebna zavest, da je vrednota

vsaka konkretna oseba, in to v celotnem obdobju svojega življenja" (30-31.). Tak pogled pa je po avtorjevo ključen tudi za Slovence: "Sociološke raziskave za Slovenijo kažejo izredno majhno zanimanje državljanov za politiko, dejstvo, da ljudje ne razumejo politike, nezaupanje državljanov v politike, stranke in ustanove pravne države. /.../ Od kod torej ta kriza na globalni in slovenski ravni? Iz česa izvirajo tista etika, politika, kultura, ki nam jih primanjkuje in ki so predpolitični oz. predpravni pogoj dobre politike oz. dejansko pravne države? Odgovor te knjige je kratek: iz personalistične duhovnosti. Edino iz take duhovnosti lahko raste morala, etika, pravo, politika, ki jih potrebujemo oz. ki nam jih tako primanjkuje tako na globalni kot na slovenski ravni, in v pomanjkanju katere se vse bolj pogrezamo v blato nepravilnosti, nestabilnosti in nesvobode. Oseba, duh, svoboda, skupno dobro so besede, parole za vrednote, ki jih je treba iz naftalina zaprašene obrobja (ponovno) postaviti v središče našega zanimanja in prizadevanj. Gre za fasete enega, istega in edinega dragulja, na katerega sijaj in pristnost se lahko zanesemo." (336.)

Ana Martinjak

**BRANKO KLUN,
METAPHYSIKKRITIK
UND BIBLISCHES ERBE
AUSTRIA: FORSCHUNG
UND WISSENSCHAFT,
PHILOSOPHIE, BAND 11.
WIEN; MÜNSTER: LIT, COP.
2010.**

Dr. Branko Klun, izredni profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani, se v svoji pred kratkim izdani knjigi ukvarja z odnosom med postmoderno mislijo in judovsko-krščansko religiozno dediščino. Knjiga je napisana v nemškem jeziku, saj gre za premišljen izbor prispevkov, ki jih je avtor objavljaval v tujih publikacijah ali jih celo predstavil na posebnih konferencah. Tako je nastalo sedem poglavij, ki tvorijo smiselno celoto knjige. V ospredju obravnave so misleci kot Dilthey, Heidegger, Levinas in Vattimo, ki nam jih avtor predstavi v luči naslovne tematike. Sam pa še dodaja, da gre pri tem nadvse